

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

V. De Ioanne Matthaeo primo Anabaptistarum Propheta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

lari Potestate, De Captivitate Babylonica, & Epistola contra Caroli V. Cæsaris Edictum, quid aliud loquuntur? Anabaptistæ suos ab armis & eorum vsu abstinere volunt. Anno hæc eadem vna fuit ex primis Lutheri opinionibus; qui etiam ne contra Turcam quidem pro Iesu Christi nomine pugnandum esse scripsit, ut suo loco dicam. [a] An non Zuinglius Tigurinos impediuit, quominus cum Galliarum rege, ut alij Helueticorum pagi, fedus inirent, Equibus patet Anabaptistarum doctrinam in multis Lutheranæ esse conformem.

IV. Corvinus in Dialogis suis ait, Anabaptistarum doctrinam è Zuinglij schola prodijisse, qui in libro *De baptismo*, xviii. Conclusionem asserit, parvulos instituendos esse priusquam baptizentur, & ubi discretionis annos attigerint, tum demum esse baptizandos. Et Hubingerus quoque, ut Eccius scribit, Zuinglium opinionis suæ ad stipulatorem citavit, adeoque litteras ab ipso huius rei testes, habere se dixit. [b] Et hanc fortasse ob causam apud Gaium Anabaptista quidam Zuinglio exprobrat quod ab ipsis defecerit. Idem ex Bullingeri libro contra Anabaptistas colligi potest, ubi initio statim Disputationis cuiusdam Tiguri inter Hubingerum & Evangelicos Ministros habitæ, mentionem facit: ita qua ait Anabaptistarum quendam Zuinglium ita aggressum: *Adiuro te, Zuingli, per Deum vivum, ut veritatem dicas. Sperabat enim, inquit Bullinger, se hanc ab eo confessionem expressurum, parvulorum baptismum diaboli esse inueniunt. Zuinglius tum quidem quantum potuit, verbis sese purgare, ac postea Hubingerum scripto refutare conatus est: Anabaptista nihilominus in Apologia sua multos tam ex Zuinglij quam Lutheri libris ad errorum suorum confirmationem textus allegant. Quin ipse Zuinglius Lib. de Baptis. fateatur se aliquando in eo errore fuisse, ut crediderit, melius esse ut parvulorum baptismus usque ad annos discretionis differatur. Paulo post vero ibidem inquit, Infantium baptismum tanti non esse momenti, ut propterea tanta Tragedia excitanda sint. Ab Ecclesia vel admitti vel tolli posse, prout illa necessarium aut utile iudicauerit. Annon hoc est re ipsa Anabaptismum introducere ac stabilire? An calumniatores dicendi sunt qui affirmant Lutherum & Zuinglium primos hæc Camarinam mouisse?*

V. Stabilito Monasterij & in alijs quibusdã vicinis oppidis Anabaptismo, nouoq; creato magistratu, magna Anabaptistarum multitudo vadiq; eo confluit. Eodem fere tempore VVormatiæ ex eorum numero quidam Iacobus Kautzius nomine, incredibili audacia Electorem Palatinum in publicis consessionibus prouocare ac traducere nõ dubitauit, in-

quens inter alia: *Non me expelles, nec permittam me à te expelli, nisi prius regio hæc tota, ac regna in, super aliquos propterea deuasiuentur. Neque enim à te huc missus aut vocatus sum, sed à Domino destinatus ad docendum.* Sed de hoc monitro qui plura cognoscere cupit, Cochlearum legat (c) inter eos qui Monasterium concesserant pistor quidam fuit ex Hollandia, Petrus Matthæus nomine, (d) primarij Prophetæ nemine insignis. Hic quam primum eò venisset, diuinitus mandatum sibi esse dicebat, ut omnes libri, solis exceptis Biblijs, in vnam struem congesti, exurantur: utque omne aurum & argentum in publicum locum comportatum, æqualiter distribuatur. Difficile erat quidpiam abscondere: quod duarum sagarum seu diuinatricum operâ Prophetæ hic etiam secretissimum esset non erueret (e) Post huius mortem (ultro enim ad Episcopi qui urbem obsidione cinxerat, castra procurrerat, à milite exceptus & confossus) ipsius locum occupauit Ioannes Leidenis, de quo supra: quo nequiores vix vlla sæcula rulerunt. Hic rerum positus, Edictum proponit de polygamia, cuius summa erat, *virum non esse vni deinceps uxori, sed licere quantumuis multas ducere.* Mox ut suo exemplo alios incitaret, ternas ducit uxores, quibus deinde adhuc xi. superinduxit non aliter quam emissarius equus ex vno iumento in aliud insiliens, quamuis fronte non nisi castitatem præse ferret. Omnis ipsius comitatus breui tempore nihil aliud erat quam canum & olidorum hircorum grex, ut cum Saluiano loquar: qui in tanto scortorum numero, tot feminis commiscebantur, ad quot libido sufficiebat. Exemplum Prophetæ sequuti reliqui quoque alij tres, alij quatuor, alij plures ducunt. Legebat nempe Prophetæ hic quæ Lutherus, è cuius libris doctrinæ suæ plerosque articulos hauserat, in Genesis scribit, ubi (f) quæstionem illam discutit, An Abraham recte fecerit, tot uxoribus superinductis? Ac tandem ita concludit: *Ego, inquit, consuetudinem hanc introducere nolim.*

Sed

a. Luth. rom. 2. len. fol. 58. b. & 435. t. 6 VVit. fol. 577. b. & 779 a. t. 1. len. p. 429 a. T. 7. VVit. fol. 130. & 18. 2. VVit. p. 339. Cochlear in Act. a. 29 p. 200. Sur ib. Cunr. Andrea in Christ. Luth. vid. bell. 5. Euang. e. 10 b. Myc. in Vita Zuingli Bull. lib. 1. e. 4. s. 6. & 7. c. In Act. fol. 190. b. 191. a. d. Nicol. Bleisick lib. de Dav. Georg. Boland. lib. 3. hist. Monast. e. P. Henter. histor. Belg. lib. 10. p. 476. an. 34. Hortens lib. de Anab. p. 16. b. 4. Kerssenbr. hist. Anab. Monast. f. Dorp. hist. Monast. t. 9. a. Sleid. lib. 10. fol. 230. & seq. Her. & Meg. in relas. hist. g. Expl. In Gen. a. 125. ed.

Sed nec reprobare ausim, quum sanctorum Patriarcharum exempla habeamus. Quod si gentiles olim crederunt, Iouem qui tamen ipsemet erat adulter, abstrusas etiam nemorum cauernas, luxuria contaminatas, fulmine petere: quanto magis verus noster Deus infamem hanc & publicam luxuriam sulphure & igne puniet? Interim hircus hic olidissimus eos, qui se ijs quæ à Deo, vt iactabat, ipsi reuelata essent, opponere audent, gladio & alijs modis necabat. Et quemadmodum olim magnus ille tyrannus Attila Hunnorum Rex, vt crudelitatis suæ odium in Deum quodammodo deriuaret, Dei flagellum se dixit; sic impius hic, vt schelestifsimis suis dogmatis & factis colorem aliquem quæreret, Nuncium se Dei, & mandatorum eius Executorem ferre non erubuit.

V. Ex Propheta demum Rex factus, publice coronam sumit, in foro solum sibi panno vestitum aureo fieri curat, pro regum consuetudine deligit sibi proceres aulicumque comitatum, ex ornamentis ecclesiasticis precise amictum. Quoties in publicum prodibat, Caronianam quodam grauitatem vultu præseferbat. Ante eum equitabant adolescentuli bini; quorum dexter Biblia aureis laminis cooperta, alter euaginatam enses gestabat. Ibi omnes, nisi se satis vixisse arbitrarentur, in genua & ad pedes eius se prosternebant. Ipse manu aureum orbiculum ferebat, his in scriptum litteris: *REX IUSTITIÆ IN TERRA.* (a) In omnibus verò tanta grauitate atque adeo maiestate utebatur, ac si rex natus, atque ad regnum educatus fuisset. Habeo eius effigiem corona capite, & collo crassam auream catenam gestantis, cui appensus est orbiculus duobus gladijs transfixus, qui pectus attingit. Lateri eius adiuncta est primaria eius regina, Anna Delphonica nomine, insigni forma mulier, pallio preciosissimis pellibus subducto amicta, & ingenti fibula connexo, cui addita est aurea lamina, in qua orbiculus iridem visitur, duobus gladijs transfixus. Sicut olim Romanorum Imperatores, Reges Assyriorum, Mauritanorum Seriphij regiam Maiestatem cum Pontificali dignitate coniunxerunt; sic nouus hic rex quoque cœnam celebrans, sacerdotis munus obibat, & panem ipse singulis, Regina vero poculum porrigebat, iisdem quibus Sacramentarij verbis: *Accipite, comedite, annunciate mortem Domini.* (b) Et hoc quidem modo Cœnam ille durante obsidione instituerat, in qua simul (vt etiam apud Belgas & Scotos fit) omnes, circa quatuor millia discubue-

runt. Ait Lutherus, non hanc fuisse exercitati alicuius, sed rudis adhuc cacodæmonis technam; vel si sit exercitatus, certe à Deo casens ita reuinctum fuisse, vt subtilius insidiari non potuerit. Ita Lutherus de pullo sui Magistri, à quo ipsemet fuerat alius artes edoctus Alsteri, & alibi, vt libro primo inspeximus, decebat enim, si tamen in Sathanæ regno decentia vel ordo teneretur, ne discipulus esset supra magistrum. Cautus igitur gloriæ suæ his verbis Lutherus, ne alterius hæretici spiritus suo spiritu gloriosior videretur, pariter de se Cacodæmonem confessus, cū alienum dæmonē suo, in excellentiæ scertamine succumbentem, indacit. Porro inter cœnandum rex idem Anabaptistarum surrexit, & quendam, quem prodicionis tamquam alterum Iudam insimulabat, sua manu decollauit, nescio quem Christum imitatus, nisi forte alium illum, qui antichristus ducitur & ab initio homicida fuit. In illa vero cœremonia seu actione cœnali coronæ eximitam capite, multos vero preciosos annulos digitis gestabat, aureo pallio amictus. Mira res! mira puritas Euangelij à Luthero in orbem ex sub scamno reproducti! In quâ multo ampliorem & veriozem antithesin, Luthere, habebas, quam in Christo & Papa Romano, quam in aula Torgauiensi pinxisti. Sed pompam hanc si vis, latius vide apud Lutherum descriptam (c). In omnibus vero scriptis & libris ad hoc se missum ferebat, vt Iesu Christi regnum institueret, & scripturæ mysteria recte interpretaretur. Ad quam doctrinam denunciandam è suorum numero delegit xxviii, qui, velut Pandora illa fabulosa, vna manu salutem, altera maledictionem Mundo ferant; (d) Hos ille secum cœnatos emittit, & quod cuique proficiscendum sic demonstrat, dato cuique præter viaticum numo aureo, quem ijs in locis quæ doctrinam ipsorum non admitterent, relinquere iubentur, testimonium scilicet futuri interitus & exitij sempiterni. Hi quum egressi ad suum quisque locum venissent, horribili voce per oppida passim illud *Pœnitentiam agite*, ingeminabant; seque à Deo & Propheta eius, nouæ Hierosolymæ rege, ad hoc missos dicebant vt Euangelium hæcenus numquam recte

a Vide Hortens. libr. de Anab. fol. 33. c. 1. Bulling. lib. 2. c. 9. p. 50. L. Osiand. lib. 2. cap. 33. cent. ibid. fol. 240. b Pont Heuter. lib. 10. fol. 477. & lib. 11. fol. 490. Dorp. & Hortens. ibid. Alber lib. contra Carlstad. c. Tom. 2. VVitteb. pag. 414. d Sleid lib. 10. 1. 232. Boland lib. 4. hist. Monast. Dan. et Susat. in confes. præd. 145.